

Alumni-Workshop:

Die Verfassungsreform aus der Perspektive der Rechtswissenschaft - eine Alumni-Debatte

Die moderne Verfassungstheorie stellt an eine Verfassung hohe Anforderungen. Diese muss als *rechtliche Grundordnung des Staates* die politischen Grundentscheidungen enthalten, ein gut funktionierendes System sorgfältig aufeinander abgestimmter Staatsorgane schaffen, die Verantwortung im Staat klar und sinnvoll verteilen, die Rechte des Bürgers umfassend gewährleisten und effektiv sichern und schließlich die Entwicklung des Staates verlässlich in bestimmte aber nicht zu enge Bahnen lenken. Dabei muss sie sich als *Rahmenordnung* auf wichtige Entscheidungen und abstrakte Vorgaben beschränken und Raum für eine dynamische, den aktuellen Umständen und Möglichkeiten angepasste Entwicklung lassen. Erst die richtige Kombination von *Rigidität* (in den Grundentscheidungen) und *Flexibilität* (im politischen Alltag) ermöglicht die *Stabilität* des Staates, in der sich die *Nachhaltigkeit* einer erfolgreichen Verfassung manifestiert. Die weltweite Verfassungsgeschichte ist voll von Beispielen sowohl für die Bewältigung als auch für ein Scheitern an dieser Herausforderung.

21 Jahre nach dem Erlass der Verfassung von 1992 versucht Vietnam, der Herausforderung durch eine umfassende Modernisierung seiner Verfassung gerecht zu werden. Diese soll bessere Grundlagen schaffen für eine stabile und nachhaltige, rechts- und verfassungsstaatliche Entwicklung. Anfang Januar 2013 legte eine Verfassungskommission einen Entwurf für eine Änderung der Verfassung von 1992 (Dự thảo sửa đổi Hiến pháp 1992) vor. Dieser steht seitdem im Mittelpunkt einer *breiten öffentlichen Verfassungsdiskussion*, die trotz einiger formaler inhaltlicher Einschränkungen in ihrer Dimension (auch nach westlichen Maßstäben) etwas Besonderes ist. Der Workshop am 11.05.2013 will zu dieser Diskussion aus der Perspektive der Rechtswissenschaft beitragen. Dabei wird es nicht nur um die Ziele der neuen Regelungen sondern auch um ihre konkrete Ausgestaltung, praktische Anwendbarkeit und Absicherung gehen. Es kommen nicht nur Vertreter des Verfassungsrechts sondern auch der anderen Rechtsgebiete zu Wort. Wir freuen uns auf eine lebendige Alumni-Debatte!

Der Workshop ist Teil des Alumni-Treffens "Impressive results - sustainable future. 10 years DAAD office in Hanoi" (10.-11.05.2013).

Einführung

Prof. Dr. Thomas Schmitz, Zentrum für deutsches Recht, Rechtshochschule Hanoi

Wichtige Inhalte in dem Entwurf der Änderung der Verfassung Vietnams von 1992

Assoz. Prof. Dr. Nguyễn Như Phát, Institut für Staat und Recht, Vietnam Academy of Social Sciences

Der Verfassungsrat - eine neue Institution im Entwurf der Verfassungsänderung

Assoz. Prof. Dr. Trần Hữu Tráng, Hanoi Open University

The provisions on local government and the Constitutional Council according to the 1992 Constitution revision draft

Dr. Phan Thị Lan Hương, Rechtshochschule Hanoi

Die Gewaltenteilung im deutschen Grundgesetz - ein Vorbild für Vietnam

Dr. Nguyễn Minh Tuấn, Juristische Fakultät, Vietnamesische Nationaluniversität, Hanoi

Menschenrechte und Bodenrecht im Entwurf der Verfassungsänderung

Trần Văn Vinh, freier Übersetzer, Dolmetscher und Reiseleiter

Fragen der Eigentumsverhältnisse im Entwurf der Verfassungsänderung

Lê Thị Lợi, Zentrum für deutsches Recht, Rechtshochschule Hanoi

Anmerkungen zum Entwurf der Verfassungsänderung aus der Perspektive der europäischen Verfassungstheorie

Prof. Dr. Thomas Schmitz

Zur Verfassungsreform in Thailand

Henning Glaser, DAAD-Fachlektor für Rechtswissenschaften, German-Southeast Asian Center of Excellence for Public Policy and Good Governance, Thammasat-Universität Bangkok

Abschlussdiskussion

Mit Simultanübersetzung Vietnamesisch-Deutsch und Deutsch-Vietnamesisch. Alle Alumni sind herzlich eingeladen!

Samstag, 11.05.2013, 10.30 - 15.00 Uhr (Mittagessen 12.00 - 13.30 Uhr)

Technische Universität Hanoi, 1 Đại Cồ Việt, Tạ Quang Bửu-Bibliothek, 10. Etage

Weitere Informationen unter www.Thomas-Schmitz-Hanoi.vn oder per E-mail (tschmit1@gwdg.de).

Veranstalter: DAAD-Außenstelle Hanoi, DAAD-Langzeitdozent Prof. Dr. Thomas Schmitz

Hội thảo dành cho cựu sinh viên:

Cải cách hiến pháp nhìn từ góc độ khoa học pháp lý – thảo luận giữa các cựu sinh viên

Lý thuyết hiến pháp hiện đại đặt ra những đòi hỏi cao đối với một bản hiến pháp. Với tính chất là *thể chế pháp lý cơ bản của Nhà nước*, Hiến pháp phải chứa đựng những quyết định chính trị cơ bản, tạo lập một hệ thống vận hành tốt gồm các cơ quan nhà nước được thiết kế đồng bộ với nhau một cách kỹ lưỡng, phân công trách nhiệm trong nhà nước một cách rõ ràng và hợp lý, đảm bảo các quyền của công dân một cách tổng thể và hiệu quả và sau nữa là định hướng phát triển nhà nước một cách chắc chắn theo những đường đi nhất định nhưng không được bó hẹp quá. Ở đây, với tính chất là *thể chế khung*, nó phải giới hạn trong phạm vi những quyết định quan trọng và những tiêu chí chung và dành chỗ cho sự phát triển năng động, được điều chỉnh theo hoàn cảnh và điều kiện thực tế. Chỉ có kết hợp đúng đắn giữa *tính cứng nhắc* (trong các quyết định cơ bản) và *tính linh hoạt* (trong hoạt động chính trị thường nhật) mới tạo được *tính ổn định* của nhà nước, điều thể hiện *tính bền vững* của một bản hiến pháp thành công. Lịch sử hình thành hiến pháp trên thế giới chứa đựng rất nhiều ví dụ về việc giải quyết được cũng như bị thất bại bởi thách thức này.

21 năm sau khi ban hành Hiến pháp năm 1992, Việt Nam tìm cách đáp ứng được đòi hỏi này thông qua việc sửa đổi một cách khá tổng thể bản hiến pháp của mình. Bản hiến pháp sửa đổi sẽ tạo ra nền tảng tốt hơn cho sự phát triển ổn định và bền vững, mang tính nhà nước pháp quyền và nhà nước hiến định. Đầu năm 2013, Ủy ban sửa đổi hiến pháp đã đưa ra một bản dự thảo (Dự thảo sửa đổi Hiến pháp 1992). Từ đó đến nay, dự thảo này là tâm điểm của một cuộc *thảo luận công khai rộng rãi về hiến pháp*; mặc dù có một số hạn chế nội dung mang tính hình thức thì cuộc thảo luận này mang tính chất đặc biệt bởi quy mô của nó (kể cả xét theo các tiêu thức của phương Tây). Hội thảo ngày 11-05-2013 sẽ là một đóng góp vào cuộc thảo luận này từ góc độ khoa học pháp lý. Ở đây không chỉ bàn đến các mục tiêu của các chế định mới mà cả cách thiết kế cụ thể các chế định đó, khả năng áp dụng thực tế và việc đảm bảo hiệu lực. Không chỉ có các đại diện của ngành luật hiến pháp mà cả đại diện của các lĩnh vực pháp luật khác sẽ trình bày. Chúng tôi trông đợi một cuộc thảo luận sôi nổi giữa các cựu sinh viên!

Hội thảo này là một phần trong chương trình Hội nghị các cựu sinh viên với tiêu đề "Các kết quả đầy ấn tượng – tương lai bền vững. Kỷ niệm 10 năm Văn phòng DAAD tại Hà Nội" (10 đến 11-5-2013).

Báo cáo dẫn nhập

GS. TS. Thomas Schmitz, Trung tâm Pháp luật Đức, Trường Đại học Luật Hà Nội

Một số nội dung quan trọng trong dự thảo sửa đổi Hiến pháp năm 1992

PGS. TS. Nguyễn Như Phát, Viện Nhà nước và Pháp luật, Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam

Hội đồng Hiến pháp – một thiết chế mới trong dự thảo Hiến pháp sửa đổi 1992

PGS. TS. Trần Hữu Tráng, Viện Đại học Mở Hà Nội

Các quy định về chính quyền địa phương và Hội đồng hiến pháp theo dự thảo sửa đổi Hiến pháp 1992

TS. Phan Thị Lan Hương, Trường Đại học Luật Hà Nội

Phân quyền trong luật cơ bản cộng hòa liên bang Đức - bài học kinh nghiệm đối với Việt Nam

TS. Nguyễn Minh Tuấn, Khoa Luật, Đại học Quốc gia, Hà Nội

Quyền con người và luật đất đai trong dự thảo Hiến pháp sửa đổi 1992

Trần Văn Vinh, lao động tự do, là dịch giả, phiên dịch, hướng dẫn viên du lịch

Tham luận: Về quan hệ sở hữu trong Dự thảo hiến pháp sửa đổi

Lê Thị Lợi, Trung tâm Pháp luật Đức, Trường Đại học Luật Hà Nội

Một số ý kiến về dự thảo sửa đổi Hiến pháp nhìn từ góc độ học thuyết về hiến pháp của châu Âu

GS. TS. Thomas Schmitz

Về cải cách hiến pháp ở Thái Lan

Henning Glaser, giảng viên chuyên ngành của DAAD về khoa học luật, German-Southeast Asian Center of Excellence for Public Policy and Good Governance, Đại học Tổng hợp Thammasat Bangkok

Thảo luận kết thúc

Tại hội thảo có phiên dịch cabin Việt-Đức và Đức-Việt. Trân trọng mời tất cả các cựu sinh viên!

Thời gian: **10:30 đến 15:00 Thứ bảy ngày 11 tháng 5 năm 2013** (nghỉ ăn trưa 12:00 - 13.30)
Địa điểm: **Trường Đại học Bách khoa Hà Nội**, 1 Đại Cồ Việt, Thư viện Tạ Quang Bửu, Tầng 10
Thông tin tham khảo tại website www.Thomas-Schmitz-Hanoi.vn hoặc liên hệ qua email (tschmit1@gwgd.de).
Ban tổ chức: Văn phòng Đại diện DAAD Hà Nội, Giảng viên luật dài hạn của DAAD GS. TS. Thomas Schmitz.